

„STRAŽA“

izhaja v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Telefon št. 113.

STRAŽA

Naročnina listu:

Celo leto 12 K
Pol leta 6 K
Četrt leta 3 K
Mesečno 1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 13.

Maribor, dn 3 februarja 1913

Létnk V.

Brez naslova.

Če človek premišluje / o naših narodnostnih razmerah in vidi, kako člani enega / naroda v nasprotju z vsemi principi močatosti, značajnosu in npravnosti prestopajo v drug tabor, se mu vedno vsiljuje vprašanje: kako to pride, iz česa izvira narodno odpadništvo? Kakor vsako važno vprašanje, kakor vsako narodno-politično, kulturno gibanje, ima tudi to več vzrokov. Ti vzroki so odvisni od političnih, narodnih, gospodarskih, kulturnih, krajevnih in rekli bi tudi splošno človeških zadev. Kdor le nekoliko pozna razmere na naših narodnih mejah, bo nam pritrnil, da se ne da postaviti kakšnih splošno veljavnih načel. Vendar pa so tudi momenti, ki sopovzročajo odpadništvo bolj ali manj povsod.

En tak splošno veljaven vzrok je gizdavost, in napačno umevana vrednost lastne osebnosti. Pridevam človek iz dežele v mesto ali trg / in je ves srečen, ker ga je ogovoril kakšen nemškutarški trgovec, gostilničar, uradnik ali kak drugi škric. Mož ne vidi, da je ljubeznjivost teh ljudi navadno prisiljena, naročena, kupčijska in se samo čuti vsega blaženega, ker občuje z „gospodi.“ Tudi sam bi rad igral doma vlogo gospoda, bi rad veljal za nekaj, kar nevedne ljudi napolnjuje z občudovanjem. Njegov napačni ponos ga sili, da bi doma imponiral; / to pa skuša doseči s tem, da po nekem psihološko umevnem procesu prične posnemati svoj vzor, kolikor more v vsem, da se mu skuša asimilirati, da postane — narodni odpadnik, nemškutar.

Drugi vzrok: mnogo je nemškutarjev radi naših gospodarskih razmer. Že samo dejstvo, da so v naših mestih in trgih navadno — mnogokrat sicer samo na videz — Nemci gospodarsko močnejši, vpliva na človeka iz dežele zapeljivo, koruptno. Marsikomu se porodi abotna misel, da je bogatstvo samo za Nemce, da mora človek obogateti samo če se ponemškutari. Iz naših gospodarskih odnošajev pa ne izvira samo ta ponemčevalni činitelj: mnogo je, zlasti v bližini mest, nemškutarjev, ki so narodni odpadniki radi svoje gospodarske odvisnosti. Meščanov šafer, viničar ali delavec / je mnogokrat nemškutar, ker se boji za svoj kruh. V političnih zadevah poslu-

ša svojega gospodarja in svoje otroke pošilja v ponemčevalnico.

Oba navedena momenta sta pa samo bolj sekundarnega pomena. Oba nekako samo sodelujeta pri raznarodovanju priprostega človeka, a nikakor še ne ustvarjata mase naših narodnih odpadnikov, ki jih pri volitvah lahko naštejemo na tisoč, dva tisoč v enem okraju. To maso odpadnikov povzroča pomanjkanje narodne zavesti in ponosa.

Narodno odpadništvo je v prvi vrsti vmišljeni čut narodne slabosti. Premalo poučen, po zunanostih preslepljen človek sodi, da sta on in njegov narod preslabotna, da bi se obdržala nasproti sosedu. Neopravičeni čut slabosti je glavna gonilna sila narodnega odtujenja. Če se odpravi ta čut slabosti, pa se zabrani tudi odtujenje. To se pa ne pravi nič drugega, kot dvigniti narodno zavest. Bistveni in v vsakdanjem življenju najpoglavitejši agregat narodne zavesti je pa politična zavednost. Politično zaveden človek je tudi narodno zaveden, mednarodnost socialne demokracije vpliva sicer zelo kvarljivo. Narodi, ki trpe na odpadništvu, morajo za to skrbeti, da je njihova politika krepka, neustrašna, imponujoča.

Ljudje se čutijo prezirane, zapostavljene, zatirane, politično nepomembne, zato se zasadi v njihovo sree zelo nezadovoljnosti, malodušnosti, ki dovede nujno do odpadništva. Treba je, da se z odločnim bojem proti vsem krivicam, z glasnim / povdarjanjem svojih zahtev in z nevstrašenim nastopom proti nasprotniku prežene vse take moreče pomisleke in vzbudi samozavest. Če bi sedanja taktika naših poslancev ne imela drugega dobrega, ima to, da je napravila ljudi odločne, bojovite, neuklonljive. Ljudje se čutijo od Gradeca zatirane, ampak to jim ne jemlje več poguma, ampak jih vspodbuja, da so pripravljeni na vsak boj: politična zavednost, narodna zavest je z bojem v Gradeu pridobila neizmerno. Naši ljudje si nočejo pustiti nič več dopasti in hrupno zahtevajo — svojih pravic. Liberalci so tudi v tem oziru veliki narodni škodljivci. S svotim vdinjanjem nemškutariji, s svojim nepoštenim proslavljanjem nemške pravičnosti vplivajo zelo kvarljivo. Ljudje morajo postati narodno mlačni, če vidijo, kako si ležita v objemu dr. Kukevec in dr. Negri, ter jima daje Linhart svoj blagoslov, a morajo izgubiti tudi vso vero v politično do-

stojnost, če slišijo, kako liberalci iz zgolj strankarske strasti zagovarjajo nemško gospodarstvo, ko vendar sami na lastnem telesu čutijo, kako se jim gode krivice. Pri takih razmerah potem ni nič čudnega, da je prelevljenje iz nemškutarja v slovenskega liberalca ali narobe nekaj vsakdanjega, nekaj kar najbolj znači vso propalost liberalne politike.

Enaka pravica.

„Grazer Tagblatt“ od dne 29. januarja prinaša v rubriki „Iz sodne dvorane“ naslednji članek: „Opomin, da se naj podpira samo nemško obrt, nismatrati za bojkot.“ Brüx, 27. jan. Pred tukajšnjim senatom se je vršila dne 18. t. m. razprava o ugovoru, ki ga je vložilo uredništvo „Brüxer Zeitung“ proti določili okrožnega sodišča v Brüxu, z dne 31. m. m., s katerim je bila številka 151. lista „Brüxer Zeitung“ zaplenjena, ker je priobčila vsakoletni opomin nemškega Volksrata za Češko na nemška društva, naj naročijo tiskovine za plese, zabave itd., samo pri domačih nemških tiskarnah. Notica, ki je v drugih krajih bila priobčena brez zapreke, je opozarjala med drugim zlasti na to, da so nemška društva tem bolj dolžna izročiti svoja naročila tiskovin pri domačih tiskarnah, / ker tudi domače časopisje radevolje in obširno vstreže željam društev po priobčenju društvenih naznanil; na noben način pa se ne sme naročiti tiskovin v tujezemskih, ali celo v čeških tiskarnah. V tem stavku je videlo državno pravdnštvo v Brüxu prestopok po par. 302, oziroma 305, kazenskega zakona in je določilo konfiskacijo omenjenega časopisa, proti čemur je „Brüxer Zeitung“ vložila ugovor.

Pri tozadevni razpravi je bilo ugovoru ugode-no. Predsednik je pri utemeljevanju razsodbe povdarjal, da pomenja / inkriminirani opomin nemškega Volksrata za Češko varovanje interesov zdravega gospodarskega prometa, ki zahteva, da se opozarja na domače tiskarne, ki stoje po svojih časopisih celo leto društvom na razpolago. Sodni dvor ni mogel priti do prepričanja, da vsebuje zaplenjeni članek kako sovražnost napram drugemu narodu v smislu postave, temveč samo opominjevalni nasvet, da se naj društva

PODLISTEK.

Drečica.

(Napisal Januš Golec.“

I.

Očeta so klicali Drejce, sina pa, ker je bil majhne postave in suh kot gabrov štrcelj, Drečica. Že davno je, odkar je šel stari Drejce ivniškim krutom mustače sukati; za njim pa se je oprijela „avžnge“ z vso vnešo še brzna žena, ali kakor jo je rajni, kadar je bil dobre volje, nazival, / moja „frava“ Lena. Drejčevu posestvo se je raztezalo po Radlu; in tako nekako, da je bila hiša že pod Ivnik. / A rajni Drejce pa, ki ni bil bajtar ali kajšlar, ampak gruntar, je bil poštena slovenska duša; (vkljub temu, da je bil ivniški faran, se je vendar z dušo in telesom oklepjal Slovencev sv. Jurija na Remšniku.

Pa kakor žalibog po drugod, tako se tudi pri nas večkrat čista očetova slovenska kri že pri sinu skali v nemško. Tudi Drejčev sin je vedno ponavljal, da on z „Nimcami holta“, in je kaj rad lomil ali bolje povedano, pehal nemške besede iz svojih ust.

Oče Drejce je pa nosil poleg / častnega imena gruntrar še pridevek tkalec.

Pri nas v hribih še nekoliko spoštujemo navade, pa tudi nošo pradedov; radi tega je še tudi raševina pri moškem spolu navadno oblačilo. In ravno raševnate klopčiče je stari Drejce celo zimo metal iz roke v roko in jih vezal v sukno.

Tudi Drečica se je moral šolati v tej stroki, a nerad.

Četrta oseba, ki jo je krila Drejčeva hiša, je bila pa domača hči, ki so jo klicali, ker je bila mati Lena, Lenka.

Sirotke je bilo pa pridno, le jeden naravni pogrešek je imelo, ki jej je grenil in pačil celo življenje. Imela je namreč po levi strani še enkrat foliko lica kot po desni in ljudje so pravili, da jej raste div-

je meso. Še kot otrok je pasla domačo čredo. Med ovčami, kozami in kravami je bilo tudi tele, ki je vedno voharilo in stikalo po pašniku.

Nekoč je zadelo s svojim radovednim nosom v štorasti borovec, ki so si ga bili izbrali sršeni v stanovanje. Tele je stikalo in vohalo okrog tega sršenovega gnejzda tako dolgo, da so se tudi sršeni obnesli za svojo posest.

Lenka je zapazila nevarnost / in hotela teleta napoditi. Tele pa, predno se je spustilo v skok, je še obrnilo zadnjico proti borovecu in štrknilo z repcem po štoru.

Ta telečja nesramnost pa je bila tudi sršenom odveč. Kar v celih gruclah so se postavili v bran.

Tele je začelo bezgati, sršeni pa za njim. Živinče je odneslo pete, ne tako Lenka.

Kar dva sršena sta jo bobnila v lice. Hudo jo je bolelo in lice je oteklo. Bolečine so ponehale, otok pa jej je ostal celo življenje v spomin.

Tako je bilo torej pri Drejeu; dasi težko, pa vendar z združenimi močmi so potiskali naprej gare življenja.

Stari Drejce je prvi obnemogel pod težo jarmov, in zdrknil navzdol, da bi se na novo pomladil v materji zemlji; če že ne za ta, pa za oni svet.

Huda žalost je bila pri Drejčevim vsled očetove izgube, pa modra Lena se je tolažila: kar je, pa je; smrtna košnja se nikdar več ne obraste.

Slo je tudi brez očeta naprej, ker se je Drečica vsedel na tkalni stolec in potrkaval po stroju. In dobro je tkal kot oče, le potrpežljiv ni bil pri tem poslu. Tudi staremu so se niti trgale kot sinu, vendar Drejce je vedno mirno zavezaval, le tu pa tam je zagodel svoj: hm, hm.

Sin pa ni ostal pri očetovi navadi, ampak je kar cele rajde peklenščekov / pošiljal onim baburam na vrat, ki so tako zanikarno predle.

Doslej se je naš Drečica vedno čutil Nemca — pa kmalu po očetovi smrti je izprevidel, da se izdajstvo že na tem svetu maščuje. Naš junak ni bil sa-

mo tkalec, ampak se je vadil tudi v trgovinski stroki. Začel je trgovati s kostanjem, ki ga je nosil tja v Ivnik na trg.

Župnikovali so pa v tistem času v Ivniku gospod močne postave, ki pa so silno radi jedli kostanj. O tem gospodovem poželenju / po kostanju je zvedel tudi premeteni Drečica in se je postavil s svojo malo brentico nalašč pod župnikovo okno, tako, da je gospodu župniku vsikdar obtičal pogled na Drečičevem kostanju.

Seveda gospod niso kupili samo par litrov, ampak kar povprek celo brentico. / To se pa ni zgodilo samo enkrat, ampak večkrat.

Kakor črešnje, tako tudi kostanj pri nas v hribih kmalu obleti in je treba čakati želodecu zopet celo leto na njega.

Ta misel, da bode kmalu prenehal kostanj, mučila je tudi ivniškega gospoda. Stikali so pa tako dolgo po knjigah, da so našli zapisano: kostanj se dolgo ohrani, ako ga pustiš v faču ali ježicah. To najdbo so gospod župnik zaupali tudi Drečici in ga prosili, naj bi jim on priskrbel kar celi koš, listnjak takega kostanja v faču.

Drečica je tudi obljubil. Kostanj z ježicami v red pobirati pa ni prijetno delo, posebno nadležno pa je bilo še Drečici, ki je kot tkalec imel nežne roke. Vendar pohlepnost po denarju je premagala tudi to krvavo težavo in Drečica si je mislil: boš platil, gospodine, bodeče ježice pošteno.

Dolgo je pripogibal hrbet, / predno je napolnil listnjak. Kedo zlodej bi pa nesel poln listnjak kostanja, še kak hrust ne, kaj pa še le tak švajčravs kot je bil Drečica?

Prtil in prtil se je siromak, da bi vsaj vzdignil, pa ni šlo.

Ko je tretjič poskusil je spodrsnil in se prav pošteno vsedel na trda tla.

Pretresel si je nekoliko možgane / in pametna misel se mu je porodila.

(Dalje prih.)

pri naročevanju tiskovin spomnijo na protiusluge domačega časopisja in naj ne dajo prednost inozemskim ali češkim tiskarnam. Ta opomin pa ni ne po svoji obliki ne po svojem namenu sovražna napad na drugo narodnost, ki bi spadal pod par. 302."

Komentarja k tej razsodbi senata v Brüxu ne bomo dostavljali. Rečemo samo: Kar velja za Nemce, naj velja tudi za Slovence. Enaka pravica za vse.

„Ein Dokument der Unverschämtheit“.

Celje, dne 1. febr.

„Ein Dokument der Unverschämtheit“ imenuje „Deutsche Wacht“ znane naše zahteve. Te krilate besede, ki pa nam popolnoma nič ne imponirajo, opravičeno lahko obrnemo na postopanje liberalne stranke. Dokaz skrajne politične drznosti je, da si upa dr. Kukovec nastopati proti opravičnim zahtevam celoga slovenskega naroda na Štajerskem, proti zahtevam, ki so se deloma stavile, če tudi ne tako precizno in ne v tako odločni besedi, že ob času, ko so še prejšnji poslanci sedeli v štajerskem deželnem zboru. Take politične netaktnosti slovenski narod še ni doživel od enega svojih sinov. Ta neljalnost je tem večja, ker prihaja od človeka, ki si prisvaja ulogo nekakega voditelja. Če kak nemškutar, štajerčijanec, kaj nespametnega trdi, češ, Nemei so nam pravični, saj dobimo iz Gradca, od dežele, kar nam gre, potem se pač reče: Bog daj norcu pamet, je pač brezpetnik (Pantoffel) kakega Orniga ali Stallnerja — pa dr. Kukovec, da, to je pa vendar od sile. Naše ljudstvo se kar zgraža nad tem postopanjem. Bridka žalost tare ob takih prizorih na našem bojišču vrli naš narod. Kam bomo prišli?

Dokument politične drznosti je pa tudi, da se najdejo poslušalci, ki tako politično efijaltsko počenjanje ne grajajo, ne obsojajo in govornika magari naravnost s silo ne odstranijo! Pač, da se to že tudi raztolmačiti, če pomislimo, kdo vodi dr. Kukovčeva zborovanja. Učitelji! Sicer vsa čast za ljudski blagor in njegove svetinje vnetemu učitelstvu; toda resnica je, da deluje žalibog v duhu dr. Kukovčevem cela vrsta učiteljev na naravnost kot narodne označenih šolah, kakor v: Konjicah, Vojniku, Vitanju in Dobrni itd.

Na mnogih šolah delujejo nam od deželnega šolskega sveta več ali manj — očitno se je to zgodilo na Dobrni — vsiljeni učitelji, ki pridigujejo otrokom to, kar dr. Kukovec na svojih shodih trdi: Gradec in graška nemška gospoda so naši najboljši prijatelji; le Nemei je kaj vreden, Slovenec je in ostane brezpravna para itd. Ta prikazen v naših šolah, kjer se mladini vceplja mržnja do lastnega naroda od narodnih odpadnikov, je kaj žalostna in rodi take poslušalce, ki so zmožni, izvajanja kakega dr. Kukoveca mirno poslušati.

Pred kakimi dvajsetimi leti je bilo brati — pa se še tudi zdaj tu pa tam lahko bere v nemških časnikih — da so Slovenci narod nižje vrste, vse dobro in lepo se je našemu narodu odrekalo, psoval se je na vse kriplje naš jezik, naše najboljšo možo se topali v blato — vse hudo kratko so zoper Slovence govorili. In zakaj? Ker so pač Slovenci. V tem je „Deutsche Wacht“ seveda dosegla svoj rekord. Najti ni bilo številke, kjer ne bi zabavljala čez vse, kar je slovenskega; in danes vidimo liberalce v svoji jetični onemoglosti isto počenjati nasproti poslancem Slovenske kmečke zveze. Zdi se nam, da je to taka justamentpolitika. In če bi naši poslanci dosegli vse, kar je tem blaziranim liberalcem idealno — prokleli bi vse vspehe! Zakaj? Ker so jih naši poslanci dosegli. Toda narod bo te možakarje temeljito kaznoval; mi imamo zadosti skrbi, kako odbijati sovražni naval na našo zemljo od strani tujcev — narodne izdajice pa bomo kratkoma prezirali in zaničevali z zaničevanjem, ki gre izdajalcem.

Vojska ali ne?

Z napetostjo vse pričakuje konca današnjega dne. Ob 7. uri zvečer poteče rok premirja in na ustnih vseh drhti vprašanje: ali vojska ali ne? Po vesteh, ki so došle do danes predpoldne, stojimo pred obnovitvijo balkanske vojske. Bolgarija se je naveličala večnega zavlačevanja od strani Turčije in je odločno pripravljena, še enkrat dati besedo puškam in topovom. Brez Odrina Bolgarija ne more skleniti miru in ker Turčija Odrina noče odstopiti, zato naj odloči še enkrat orožje. Zahteva Bolgarije je vsakor opravičena. Odrin leži samo 24 km od bolgarske meje, med tem ko je bolgarska armada 150 km globoko v turškem ozemlju pred Kataldžo, a vendar naj bi ostal Odrin turški. Velevlasti se trudijo, da bi ohranile mir. Kakor smo že zadnjič povdarjali, je njih sveta dolžnost, da s svojim vplivom privedejo Turčijo do razsodnosti. Z novo vojsko spravlja Turčija v nevarnost svojo existenco sploh; tega pa se boje velevlasti, ki nočejo, da bi se pričelo reševati maloazijsko vprašanje. Vsled tega želja po ohranitvi miru. Če bodo pa velevlasti dovolj enotnega mnenja za energičen korak, je drugo vprašanje. V soboto se je že glasilo, da hočejo napraviti velevlasti novo demarcho. Zadnja poročila pa pravijo, da s tem ne bo nič.

V mednarodnem položaju beležimo lahko nekako zboljšanje stanja. Naš cesar bo v najkrajšem ča-

su poslal ruskemu carju lastnoročno pismo, kar pomenja zblizanje med Dunajem in Petrogradom. To je istovetno z olajšanjem mednarodnega položaja sploh. Tudi naše mnenje je, da je skrajni čas, da se naša politika napram Rusiji spremeni. Stanje, kakor je sedanje, je neznosno in nas mora dovesti v ruin. Ali hoče avstrijska politika s svojo nemško tendenco res vpropasti lastno državo? Doživeli smo že toliko udarcev in blamaž, da bi se vendar že lahko streznili in spametovali.

Pred drugo vojsko.

Včerašnja (od dne 2. t. m.) „Reichspost“ poroča iz baje dobro informiranega vira:

„O poteku in o morebitnih sklepih reunije poslanikov ni trenutno iz Londona nobenih poročil. Toda že sedaj se lahko smatra vest o morebitni novi demarchi velesil v Carigradu za skrajno maloverjetno. Zabraniti izbruh novih sovražnosti se ne bo več dalo. Države trozveze niso opustile podati dobrih nasvetov tudi balkanskim zveznim državam. Kaj več pa ne bodo ukrenile. Danes zvečer je odpotoval v posebni misiji princ Bogomir Hohenlohe-Schillingsfürst v Petrograd, da izroči ruskemu carju lastnoročno pismo našega cesarja. O vsebini tega pisma, kateremu pripisujejo za bližnji razvoj razmer veliko važnost, se seveda tačas ne more nič avtentičnega povedati. In skoraj vse, kar se o tem piše, je zgolj kombinacija. Na vsak način je prišel položaj v kritičen štadij.

V ponedeljek zvečer se zopet prično sovražnosti na Balkanu. Iz zaupnih brzozavk se konstatira, da ni na strani Turkov in tudi ne na strani zveznih držav nobenega bojnega navdušenja. Na obeh straneh se občuti skrajno potrebo po miru. Če ne pride do komplikacij od kake druge strani, bi znalo priti kmalu po izbruhu sovražnosti do miru.

Glede rumunsko-bolgarskih pogajanj se lahko napram pesimističnim vestem konstatira, da so se že razmere zboljšale. Ni povoda, da bi prišlo do kakih neposrednih zapletljajev.

Položaj pri Kataldži.

„Matin“ ima iz Carigrada poročilo, da se opazuje v vojaških vrstah, odkar je Mahmud Šefket prevzel vlado, velika razburjenost in se množe pri Carigradu krvavi prizori. Vesti o prevratu na visoki porti so došle v tabor pri Kataldži po noči od četrtka na petek. Takoj nato so se sešli častniki, pripadajoči vojaški ligi, pri Fuad paši in so sestavili poročilo za velikega vezirja, od katerega so zahtevali, da kaznuje morilce Nazima, ki je bil baje po smrti zadet še z 32 sunki bodal, ter da demisionira z vsem kabinetom. Ko so pa čitali načrt tega spisa, so udrli v sobo mladoturški častniki z revolverji v rokah in so zahtevali, da se liberalni častniki razidejo. Vnel se je divji boj, v katerem je bilo 42 častnikov deloma ubitih, deloma pa ranjenih. Liberalni častniki so potem razdelili med vojaštvo razglase, v katerih so bili opisani razlogi umora Nazim paše in vojaki pozvani, naj strmoglavijo Mahmud pašo in mladoturke. Radi teh reči je bilo mnogo vojaških sestankov, vsled katerih so bili krvavi spopadi neizogibni. Mnogo ranjenih so pripeljali z železnico in z avtomobili v Carigrad, več kakor 180 pa v San Stefano. Cirkaški bataljoni, ki so pristaši ubitega Nazima, prisegajo, da bodo maščevali njegovo smrt. Mladoturški komite je zaradi krvavih dogodkov pri Kataldži sklical izredno sejo, na kateri je sklenil poslati Talaat bega in Enver bega v tabor, da pomirita vojaštvo in poiščeta hujskače. Toda zaradi groženj, ki sta jih dobila, sta zadnjo uro odpovedala potovanje. Komite zahteva sedaj od vlade, da najde sredstva za pomirjenje cele vojske.

Uporno gibanje, ki se je pojavilo pri Kataldži, je razširjeno tudi med drugimi četami. V Anakoj Ravaku ob vходу v Črno morje je dobilo tak obseg, da so morali razorožiti čete in jih nadomestiti z drugimi. Tudi v Dardanelah se trdi, da se razširja resen upor.

„Corriere della sera“ javlja po pariškem „New-York Herald“, da se potrjujejo vesti o krvavih dogodkih v turški armadi pri Kataldži. Demoralizacija vojske pri Kataldži in čet okrog Carigrada se tako širi, da se je bati notranje vojne. Vojaki iz trapecunškega kraja vprašujejo glasno, kje je Nazim paša skrit in ne verjamejo, da je mrtev. Rekruti iz Anatolije, ki so v Peri in v azijskem Skadru, odkrito rebelirajo in zahtevajo, da jih pošljejo domov.

„New-York Herald“ javlja dalje, da se je krog 15.000 Cirkasov uprlo in je prišlo do velikega preliivanja krvi. Tudi med četami, ki tabore ob Dardanelah, so se zgodili veliki neredi. Jasno je, da morajo zavezniki izrabiti sedanji moment, če hočejo nadaljevati vojno.

Veliki vezir je izdal proklamacijo, v kateri roti vojake, da naj zaupajo vladi, ki bo znala ohraniti še Odrin in ščititi vojaško čast ter vitalne interese turškega naroda.

Enver beg je prosil velikega vezirja, naj ga premesti zopet v Berlin.

Odgovor Turčije na noto velesil.

Turški odgovor na noto velesil, ki ga je izročil Pallaviciniju turški zunanji minister, se objavlja sedaj v besedilu in se glasi v bistvu tako-le:

Nota povdarja v svojem začetku, da otomanska država priznava, da je skorajšnja sklenitev miru res nujno potrebna v interesu splošnosti. Nato povdarja, da so velesile smatrale za potrebno, da naj Turčija preda Odrin balkanskim državam. Toda Odrin je mesto, ki je vsled svojega posebnega značaja neraz-

družljivo zvezano z turškim cesarstvom, tako, da je sama vest, da hoče vlada predati Odrin, povzročila v narodu tako razburjenje, da je to povzročilo demisijo prejšnjega kabineta. Vzlic temu je pripravljena Turčija ukloniti se zahtevam velesil z ozirom na oni del Odrina, ki leži ob desnem bregu Marice, a med tem pa zahteva levi breg z mošejami, mavzoleji, historičnimi in mohamedanskimi verskimi svetinjami za sebe. Nujno je potrebno, da se ohrani nad tem delom mesta turška suvereniteta, sicer bi lahko imelo to za državo nevarne posledice.

Kar se tiče Egejskih otokov, povdarja nota, da je Turčiji oni del otokov, ki leže pred Dardanelami, za obrambo glavnega mesta, neobhodno potreben. A posest otokov, ki tvorijo bistveni del Male Azije, pa je Turčiji ravno tako potrebna za varnost Male Azije. Vsaka rešitev, ki bi zmanjšala avtoriteto otomanske vlade na teh otokih, bi bila opasna, ker bi nastala na teh otokih ognjišča za agitacijo, ki bi vplivala tudi na maloazijsko obal.

Porta je voljna pripustiti, da odločujejo velesile o usodi otokov, ki so jih zasedle zvezne balkanske države, če primerno vpoštevajo nazore turške vlade, glede Egejskih otokov sploh, ter glede skrbi, da ostanejo Dardanele nedotaknjene.

Turška vlada povdarja, da je že dosti žrtvovala, zato odločno izjavlja, da mora odkloniti nadaljne zahteve balkanskih zaveznikov. Turška vlada z zadovoljstvom sprejme obljube velesil glede materialne in moralne podpore, smatra pa za potrebno za nadaljni razvoj Turčije:

1. Da dobi svobodo avtonomne carine.
2. Da sme svobodno sklepati trgovinske pogodbe.
3. Da sme podvreči tuje državljane turškim davčnim zakonom.
4. Pred vsem je treba, da zviša Turčija svojo dosedanje carino za štiri procente.
5. Turčija zahteva, da se odpravijo inozemske pošte.
6. Zahteva, da se odpravi režim kapitulacij.

Ali je res v deželni norišnici 30% Slovencev?

To namreč hoče dr. Kukovec po vsej sili dokazati s svojo knjižico, katero je v veliko našo zadovoljnost izdal proti brošuri dr. Benkoviča in katero vsiljuje našim ljudem. Nam je prav, da je svojo luč vzela izpod mernika in da se njegova površnost, politična plitvost in strankarska strast blišči pred celim svetom. Ako bi eden naših politikov izdal tako zbirko duhtečih psov in konglomerat zmešanih pojmov, potem bi liberalci ne našli dovolj blata v svojem arzenalu, ki bi ga nametali na dotičnika.

Dr. Kukovec dokazuje, da smo Slovenci vsaj po razmerju prebivalstva deležni onih deželnih izdatkov, katere dr. Benkovič v svoji brošuri navaja kot skupne ali nevtralne — notabene, po namenu dotičnega izdatka. To so centralni dobrodelni zavodi, osrednji uradi itd., kar predstavlja izdatek 9.000.000 K; od te svote hoče 30%, kar odgovarja razmerju prebivalstva, Slovencev v dobro šteti; po tem računu mora tudi v deželni norišnici biti 30% Slovencev. Strmi svet pred to učenostjo!

Pa ta modrijan gre še dalje in skupno z zaveznikom dr. Negrijem nanelep način podtika dr. Benkoviču trditve, katerih ni v brošuri. Dr. Kukovec še namreč ne trdi le, da gornjih nadaljnih celih 30 odstotkov služi Slovencev po svojem namenu, ampak on trdi, da teh 30% Slovenci v resnici dobe iz deželne blagajne. Če je že po njegovi trditvi 30% Slovencev v deželni norišnici, nikakor pa ni v tem zavodu 30% zdravnikov, uradnikov, strežajev, se ne izda 30% izdatkov slovenskim podjetnikom, dobaviteljem itd.; slovenski delež na teh izdatkih je naravnost minimalen. In ako dela ta veleum pri vsaki drugi postavki in na dosedaj nezaslišani način lahkomišno oškoduje slovensko stvar, kajti Nemei se bodo seveda teh šepavih trditve krčevito oklepali. Kakor smo veseli, da je liberalni vodja v vsej nagoti pokazal svoje pičlo znanje, tako moramo njegovo zaslepljeno postopanje stigmatizirati kot nečuvno kompromitiranje slovenskih zahtev.

Vse dokazovanje Kukovčeve šepa na tem, da v svoji nevednosti v en koš dene to, kar Slovenci res neposredno dobe iz deželne blagajne (na primer plače, zaslužek) za dobavljanje itd.) je delež Slovencev na namen posameznih deželnih izdatkov. Dr. Benkovič je natančno ločil analizo postavk po sredstvih od one po namenu ter izračunal, da deželne naprave z 9.90% služijo izključno Slovencev, da izključno Slovenci dobe 8.65% deželnih sredstev, med tem ko Nemei dobe 83.81%, skupno pa je 7.54%. Kompanija Kukovec-Negri niti ne pobija slednje trditve, ampak le dokazuje, da so Slovenci s 30% deležni skupnih naprav (namenov), potem pa po akrobatski napraviti — skok in unizono triumfirata, češ, Slovenci tudi teh nadaljnih 30% dobe iz deželne blagajne. Ta neresnični zaključek je tako prozoren, da temelji ali na površnosti, s katero sta ta dva junaka šla na delo, ne da bi brošuro dobro čitala, ali pa na brezmejni strasti, ki odseva posebno iz Kukovčevega zmašila. Našim somišljenikom bi delali nečast, ako bi se resno pečali s to mešanico nevednosti in zaslepljenosti; skrbeti pa se mora, da bode cela javnost štajerske dežele zaznala za duševni nivo poslanca slovenskih trgov.

Raznoterosti.

Škof v Poreču postane, kakor je izvedel pazineški „Pučki Prijatelj“ iz najboljšega vira, poslanec proš dr. Faidutti.

Smrtna kosa. V Novem Yorku je umrl po daljši bolezni nekdanji ljubljanski policijski svetnik Fr. Podgoršek, kojega zadeva je svoj čas — pred 8 leti — dvignila mnogo prahu in se je Podgoršek vsled takratnih dogodkov preselil v Ameriko. Star je bil 53 let. Doma je bil iz Ponikve, tedaj naš štajerski rojak. N. v m. p.!

Velikodušen dar. S. K. S. Z. v Mariboru je daroval večastiti gospod Ivan Markošek, profesor veronauka na tukajšnji realki, cel zabor, deloma vezanih, deloma nevezanih, zelo zanimivih in dragocenih knjig. Za ta lep dar: Bog plati!

Südslavische Umtriebe in Krain, tako je naslovljen članek v sobotni „Deutsche Wacht“, ki denuncira Slovence, posebno pa še hujska proti obrtni šoli v Ljubljani. Der größte Schuft im ganzen Land, das ist und bleibt der Denunziant!

„Bratje so nas zapustili . . .“ To je napis prvega članka v zadnji številki sedaj ljubljanskega „Narodnega Lista.“ Mislili smo, da dr. Kukovec tar na zaradi Glavne posojilnice, pri koji se začena iztirjevanje in plačevanje. Pa je le citat iz „Slov. Gospodarja“ radi izdajstva liberalne stranke v deželno-zborski slovenski politiki.

Gledališče v konkurzu. Ravnatelj graških gledališč Grevenberg je prišel v konkurz. Deficit znaša okrog 150.000 K. Upraviteljstvo konkurzne mase je sklenilo nadaljevati s predstavami. Danes ima občinski svet sejo, v kateri bo sklepal o nadaljnjih korakih glede letošnje sezone. Največji reveži so igralci, ki še za mesec januar niso dobili izplačanih — svojih gaž!

Tako gospodarijo. Kjer gospodarijo naši nemški nacionalci, tam pride povsod do polomov. Najnovejši dokaz za to našo trditev je konkurz gledališkega ravnatelja v Gradcu. Obe gledališči stojita v Gradcu v glavni oskrbi mestnega zastopa. Ta je pa tako — „previdno in spretno“ ravnal z zavodoma, da je prišel ravnatelj Grevenberg, ki se je po splošnem priznanju veliko žrtvoval, v konkurz. Bog nas varuj nemškonalnih bankroterjev!

Za dobro časopisje. Velevažnost časopisja se vedno bolj uvideva in jo tudi odlični katoliški krogi vedno pogosteje naglašajo. Znani laški katoliški list „Civita cattolica“ je ponovno razpravljal o tem vprašanju in povedal marsikatero prav lepo in pa krepko misel. Časopisje je nujno potrebno za naše čase, — kajti dandanes so druge razmere kot so bile nekdanj. Potrebno je pa še posebno dobro časopisje, ker le tako deluje v korist in blaginjo ljudstva, za katero piše. Znani škof Hittmair v Linciu je izdal zadnji svoj pastirski list o časopisju. Ta pastirski list govori o tisku in o čitanju, katero se vedno bolj širi med našim ljudstvom. Ker pa je med berilom tudi dosti slabega in posebno za mladino nevarnega, svari škof Hittmair svoje vernike pred takimi slabimi knjigami. Še bolj nevarni kot knjige so dnevni časopisi, ki so večkrat v veliko kvar našega ljudstva. Zato je posebno pri časopisju treba pozornosti, da se ne vrine pod sumljivo krinko kaj slabega, kajti dandanes je treba velike previdnosti. Pastirsko pismo priporoča potem dobre krščanske liste in vspodbuja na njih naročbo. Ta denar ni zavržen, kajti naročnik koristi sebi in tudi sveti stvari, za katero se gre pri tem. Našim čitateljem priporočamo te besede kot navodilo za njih praktično delovanje.

Nemško-nacionalno gospodarstvo. Že nešteto krat smo s številkami dokazali, da je povsod, kjer gospodarijo nemški nacionalci, gospodarstvo za nič. Samo v zadolževanju! so nemški nacionalci mojstri. Evo vam novega dokaza! Celovškemu „Miru“ pišejo iz Borovelj: „(Občinsko gospodarstvo.) Poročal je že „Mir“, kako je z gospodarstvom, kjer vladajo Nemci. Letos bi imela občina zavoljo tega gospodarstva 205 odstotkov občinskih doklad. A občinski očetje so se spomnili, kakor poroča tudi „Arbeiterwille“, da so v Borovljah letos občinske volitve, zbili so se za svoje stolce in so sklenili, da naj se pobira samo 100 odstotkov občinskih doklad, kar manjka, se bo pa izpodotokovalo, da občani ne bi preveč godrnjali, kar bi gotovo, če bi morali plačevati 205%. Mislili so, da občani ne zapazijo, da so le zopet na slabšem, če se najame posojilo. Kar je dolga, ga morajo plačati občani in če se najame posojilo, morajo plačati to in še obresti zraven, ki ne bodo majhne, ker je letos tako težko dobiti denar. „Tagespost“ je prinesla dolgo opravičbo za občinsko gospodarstvo in zvrta krivdo slabega stanja na prejšnji občinski odbor. Ta je pa najlepše! Saj so ja prej sedeli ravno isti možje v občinskem odboru kot sedaj, ravno ista posilnemska stranka. Pa seveda, štajercijanska stranka še nikoli ni poznala drugega (programa) dela, kakor delati za potujčevanje, če tudi zraven zagospodari — cele ti-sočake.“

Potovanje slovenskih učiteljev na jug. Ker je pred dvema letoma od Slovenske Šolske Maticice nameravano potovanje na jug zaradi grozeče kolere morale izostati, namerava imenovano društvo prirediti to potovanje v letošnjih glavnih počitnicah, in sicer približno v času od dne 24. avgusta do dne 8. sept. Upati je, da bodo gospodje učitelji in učiteljice, ki imajo v tem času še deloma šolo, dobili od pristojnih oblasti dopust. Program potovanja je isti, kakor je

bil svoječasno razglašen, namreč: Trst, Pulj, Mali Lošinj, Zader, Sibenik, Split, Hvar (Lesina), Vis, Komisa, Gruž, Dubrovnik, Kotor, Novigrad, Mostar, Sarajevo, Jajce, Banjaluka, Zagreb. — Stroški za osebo bodo približno 200 K (voznja, hrana in prenočišče). Potovanje se vrši le, če se oglasi najmanj 30 udeležencev, ki vpošljejo Slovenski Šolski Matici na račun do konca majnika 1913 po 100 K, ostalo pa v mesečnih obrokih. Kdor se oglasi, dobi vplačani denar le tedaj nazaj, če bi se potovanje sploh ne moglo izvršiti. — Slovenska Šolska Matica.

Zgodovinsko društvo v Mariboru je ravnokar zaključilo 9. leto svojega obstanka. To društvo je ena najvažnejših kulturnih organizacij na Slovenskem Štajerskem, toda žal, da se jo zlasti med slovensko inteligenco vse premalo upošteva. V teku devetih let je izdalo imenovano društvo v svojem „Časopisu za zgodovino in narodopisje“ prelepo zbirko velezanimivih razprav, tičočih se slovenske zgodovine in narodopisja. Zlasti letošnji „Časopis“ se odlikuje po zelo zanimivi vsebini. Omenjamo le dr. Kovačičeve „Vitez Pesničarje“, dr. Fr. Kidričevo „Oblego Sigeta v sodobnem hrvaškem opisu“ in dr. M. Dolenčev „Postanek in pomen inštrukcij za krvna sodišča na Štajerskem, Kranjskem in Koroškem.“ Vse te razprave se odlikujejo po znanstveni vsebini, o katerih so se celo nemški vseučiliški profesorji izjavili kar najbolj laskavo in si jih dali prevesti v nemški jezik, češ, da bi bila njih raziskavanja brez teh doneskov pomanjkljiva. Opozorjamo torej slavna vodstva raznih knjižnic, pa tudi posameznike, na „Časopis“ in jih pozivljemo, da pristopijo kot novi udi Zgodovinskega društva v Mariboru. Članarina je 5 K na leto, ali 100 K naenkrat za vselej.

Slovenske romanje v Rim. V dneh od 7. aprila do 18. aprila se vrši tretje slovensko romanje v Rim. Zadnje samostojno slovensko romanje v Rim se je vršilo leta 1900. Letošnje se vrši v proslavo 1600letnega jubileja, odkar je rimski cesar Konstantin Veliki dal prej krvavo preganjanemu krščanstvu pravico javnosti in popolno svobodo. Cena voznje in oskrbe je: I. razred 250 K, II. razred 200 K, III. razred 130 K. Zglasiti se je treba najpozneje do 23. marca t. l., to je do velike noči, pri odboru za rimsko potovanje, Ljubljana.

Letošnji vojaški nabori se vrše: Maribor mesto 16. in 17. aprila, Maribor okolica: Ranče-Pesnica 18., 19., 21. in 22. aprila, Sv. Lenart v Slov. goricah 23. in 24., Rače 25. in 26. in Slov. Bistrica 28., 29. in 30. aprila, Radgona 1. in 3. in Cmurek 4., 5. in 6. marca. Celje mesto 1. aprila, Celje okolica 2., 3., 4. in 5., Šmarje 7. in 8., Laško 9., 10. in 11., Vransko 12. in 14., Mozirje 15. in 16. in Ljubno 17. aprila; Konjice 28., 29. in 30. aprila; Ljutomer 1. in 3. in Gornja Radgona 4. in 5. marca; Ptuj mesto 6. marca, Ptuj okolica 6., 7., 8., 10., 11. in 12., Ormož 13. in 14. in Rogatec 15. in 17. marca; Sevnica 18., Kozje 26. in 27. in Brežice 28., 29. in 31. marca; Šoštanj 18. in 19., Slovenjgradec 21., 22. in 23. in Maribor 24., 25. in 26. aprila.

Novo obleke za orožnike. Začetkom januarja so izročili orožniškemu oddelku nove uniforme, da jih preizkusijo. Službene uniforme in sicer bluze in hlače, so svitlosive, suknje, haveloki in čelade so pa železnosive. Bluze so slične bluzam pehote z upognejnim ovratnikom, hlače so tako kot sedanje prikojene; orožniki, ki služijo v goratih krajih, dobe hlače do kolena z nogavicami, kakoršne nosijo deželni strelici. Kratek havelok dobe vsi orožniki; nositi ga bodo le v službi smeli. Sedanje sablje se nadomeste z lahкими kavalerijskimi sabljami. Mesto sedanjega bajoneta dobe orožniki briniran bajonet. Paradna uniforma in distinkcije se ne izpremene.

Naše prireditve.

Leskovec.

Včeraj, dne 2. februarja, smo imeli v Leskovcu dvojno zborovanje. Zborovala je Slovenska kmečka zveza in izobraževalno društvo, katero je imelo občeni zbor.

Na političnem zborovanju je govoril poslanec dr. Korošec, ki je v svojem govoru dokazoval, da je slovenska obstrukcija v Gradcu utemeljena in da so štajercijanska očitavanja proti njej brez podlage.

Zborovalci so z odobravanjem sledili besedam govornikom ter mu konečno izrekli zahvalo in zupanje.

Štajersko.

Maribor. (Slovensko gledališče.) V nedeljo, 9. t. m., se vprizori po daljšem času zopet ena narodna drama „Čarovnica pri jezeru.“ V naslovni vlogi Jelicce nastopi občeznana članica ljubljanskega gledališča gospa Danilova. To je že druga predstava z gostom v letošnji sezoni. Dramatično društvo se ni strahilo ne truda, ne stroškov, ker se gosta sploh težko dobi, zato pa tudi pričakujemo, da bodo narodni krogi predstavo posetili v večjem številu kakor navadno. Dejanje se vrši v XVII. stoletju ob Savici in Boh. jezeru. Naše Glasbeno društvo nas bo s prikladnimi komadi vpeljalo v čarobni kraj Prešernovega „Krsta pri Savici.“ — Dne 23. svečana bomo predstavljali zopet enkrat „Rokovnjače“, da tako zadovoljimo one, ki to igro zahtevajo. — Dne 2. sušca vam pa pokažemo veliko zgodovinsko igro „Benhur.“ Ta igra po vsebini in opremi prav nič ne zaostaja za „V zname-

nju križa“, ki je gotovo še vsem v najlepšem spominu. Nekateri veščaki še celo trdijo, da „Benhur“ nadkriljuje „V znamenju križa.“ Ali je njihova trditev upravičena, bo pokazala predstava. — Na pusti tork, dne 4. svečana, priredi društvo v veliki dvorani velik pustni korzo, pri katerem svira orkester Glasbenega društva. Vstopnina za najlepši fotelj samo 80 vin. Kdor je prijatelj neprisiljene zabave, naj pride.

Maribor. Podružnica „Slovenske Straže“ ima svoj vsaktedenski družinski večer jutri v torek, dne 4. t. m., in ne v sredo. Lokal, kakor navadno, gostilna Kirbiš.

Maribor. Naš Orel priredi v sredi februarja predstavo Finžgerjeve „Naša kri.“ Opozorjamo že sedaj na zanimivo igro.

Ptuj. Dne 9. februarja bo v Narodnem domu predstava E. Costove burke „Njen korporal.“ Kdor se hoče v žalostnem postnem času prav pošteno nasmejati, naj nas poseti. Med odmori bodo izvajali naši vrli tamburaši prav lepe nove komade. Med drugim in tretjim dejanjem večji odmor, da se vsakdo lahko nekoliko oddahne in pripravi za nove napore, ki jih bo moral vsled smeha prestati.

Ptuj. V soboto, dne 8. svečana, se vrši v ptujski čitalnici ustanovni občni zbor dramatične podružnice Dramatičnega društva v Mariboru in sicer v spodnjih prostorih, ob 8. uri zvečer. Vabimo vse, da se udeleže tega ustanovnega občnega zbor, ker je stvar važna.

Št. Ij v Slov. goricah. Lepe moralne razmere vladajo med tukajšnjimi švabskimi naseljenci. Bo potrebno za širšo javnost — tudi za nemško — da se enkrat posveti v te razmere. Mnogo smradu!

Cirknica. Mesar in krčmar Welle v Cirknici hoče kot Südmarkin najemnik igrati vlogo hudega Nemca. A povemo mu, da proti gospodu Celcerju ne bo ničesar opravil. Naše ljudstvo spoštuje domačine.

Št. Jurij v Slov. goricah. Zopet je „Slovenska Straža“ po šentlenartski podružnici dobila prispevek veselih ženitovanjskih gostov. Na gostiji Caf-Roškar se je nabralo 31 K, na gostiji Breznar-Zorjan pa so se gostje spomnili „Slovenske Straže“ z darom 12 K 10 vin. „Z malim darom „Slovenski Straži“, rod da ljubiš svoj, pokaži!“

Makole. V četrtek popoldan, dne 30. t. m., se je posrečilo našim lovcem na Boču zaslediti divjega merjasca. Na kopi je dobil prvi strel, pa je bežal dalje, dokler ga ni naš Matija Hajšek izsledil in mu z dobrim strelom upihnil življenja. Zver meri na dolgost 1 m 80 cm in je stara svojih 8—10 let. V nedeljo, dne 2. t. m., je bila v makolski dvorani na ogled.

Sv. Francišek na Stražah. Tukajšnje katoliško bralno in izobraževalno društvo je ponovilo na malopustno nedeljo veselico s predstavama: „Sv. Neža“ in burko „Ne kliči vraga!“ Vsa prireditve se je izvršila s povoljnim vspehom. Igrali so kot zadnjč, rešili svoje vloge v vso čast našega odra. Posebno je nas tudi presenetil mladenič Anton Ugovšek s svojim dobro naštudiranim in v lepem nastopu prednašanim govorom. Med vsprememom so nas še tudi razveselili naši pevci s kratkočasnimi narodnimi popevkami. Po predstavi se je vršila še prosta zabava s srečolovom in ribjim lovom, ki je prinesla društvu lep dobiček, kateri se bo lahko vporabil za nakup novih knjig. Ne bo menda odveč, ako bi svetovali vodstvu, oziroma aranžerju predstav, da bi malo bolj pazil na posamezne predmete pri predstavi, posebno na umetni ogenj, da ne bo v drugič tako groznega kajenja v lokalu.

Izpod Breclnovega vrha. Gospod urednik, oprostite, da Vam že dolgo nisem poročal nikakih novic. Zgodilo se je to, ker se mi je moj rešpetlin malo pokvaril, vsled česar nisem mogel opazovati v daljavo. Ker je zima precej ugodna, sem se namenil, da potujem na Vincencijev sejm v Mozirje, z namenom, da med kramarji izsledim tudi kakšnega samouka, ki mi popravi rešpetlin, ali pa da si kupim novega. Žalibog, ni bilo ne eno ne drugo, vsled tega Vam poročam samo to, kar sem videl s prostim očesom in slišal na lastna ušesa. Sejm je bil precej slab, živine malo, kupev še manj, kramarjev pa mnogo. Občinskemu ubožcu Jakobu Sabotinu je neki konj strl nogo. Prepeljali so ga v bolnišnico v Celje. — Dne 17. januarja po noči je neki neznani zlobnež vrغل bukovno poleno skozi okno delavnice gospoda Antona Lekše. Zadel je enega izmed učencev. — Poročil se je vrl mladenič Ivan Oblak z M. Ramšekovo iz Šmihele. Vrlemu pristašu S. K. Z. želimo obilo sreče! — Puščavnik.

Najnovejše.

Najnovejša poročila.

Iz Sofije se javlja, kakor poroča korespondenčni biro, da so se izrekli turški delegati v Londonu za pripravljene, k nadaljevanju pogajanj. Delegati zveznih držav so se izrekli za ta bredlog, če Turki akceptirajo predlog balkanskih držav. (Odgovor Turčije še ni znan.)

Berolinska „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ piše, da še ni izginilo upanje, da bi se dosegel sporazum brez zopetnega preliivanja krvi. Velesile so dale tozadevne nasvete Turčiji in tudi balkanskim državam. Če bi pa prišlo do vojske, bodo ostale velesile nevtalne.

Nasprotno se pa iz Carigrada javlja, da je izbruh sovražnosti neizogiben.

Loterijske številke.

Trst	29. januarja 1913	28	77	45	25	66
Dunaj	1. februarja	27	80	58	7	19

Somišljeniki — zahtevajte v gostilnah in trgovinah list „Straža“.

Nova trgovina s šteležami ošanega blaga dobro upoljana, se da od ugodni pogoji s 1. marcem 1913 v najem pri Antonu Reicher. Sv. Barbara v Haložah.

Pridobivajte nove naročnike!

Gostilna, Važno za ženine in neveste!

dobro idoča, s trgovino vred na najpomembnejšem kraju v najbližji okolici mesta Celje, z vso gospodarsko opravilo, hlevi, konji, vozovi, travniki itd. se tako proda zelo poceni, vse skupaj za 32.000 kron. Kje, pove uravnišavo tega lista. 15

Enega dijaka

sprejme na stanovanje in celo hrano Franc Žebot, Aug. se 10 v Mariboru.

Zastoni

dobre gostilničarji nov in dober **GRAMOFON**; zraven še tudi 15 dvojnih igralnih ploščic in 1000 komadov iglic. Natančneje pojasnila daje Jos. Küttner, Maribor Koroška cesta 17. 2

XXXXXXXXXXXX

Inseriranje v »Straži« je ceno, ker hočemo iti na roko slovenskemu trgovstvu in obrtništvu zato poslužite se ugodne prilike.

Zaradi prezidave moram izprazniti prostore, prodam torej **vsa pohištva** nizko pod lastno ceno, kot elegantna pohištva za **spalne sobe in obednice**, elegantne **pisalne mize** itd. od najpreprostejših do najfinejših izdeljave. **Neverjetno poceni!**

Josip Kolarič, mizarški mojster v Mariboru, Franc Jožefova cesta št. 9.

Voščene sveče!

Za Svečnico priporočam velečastiti duhovščini svojo bogato zalogo vseh vrst

voščenih sveč in voščenk,

kilogram po **4 krone**. Vzamem v plačilo tudi vosek, ki se je odcedil in odpadel od sveč in sicer kilogram po **2 kroni**. Razpošiljam zabožke s tukaj plačano poštnino za vsako poštno in železniško postajo.

Da točno postržem velečastiti duhovščini, imam v zalogi vse vrste **mili-sveč** in **namiznih sveč**. Se priporoča

Franjo Duchek, poprej **Jožef Dufek** svečar v Mariboru.

? Kateri

kavini pridatek naj kupim? Izbira je v resnici težka — kajti toliko ponud človeka naravnost zbeha!

Kaj rabite Vi, gospa sosedica? — Ja? Jaz sem in bom ostala pri preizkušenem

pravem: **Franckovem**: pridatku za kavo

s kavinim mlinčkom iz zagrebske tovarne;

od tega zadostuje: manjša: množina; on povzroči najlepši, zlatorjav, čisti zvretek toraj močno, slastno kavo!

Velika narodna trgovina **Karol Vanič, Celje**

Narodni dom

priporoča bogato zalogo **manufakturnega** in **modnega blaga**, posebno krasne novosti za **spomladne obleke**

po zelo **znižani ceni!**

Ostanki pod lastno ceno.

Postrežba točna solidna!

Vzorci na razpolago!

TISKARNA SV. CIRILA

Koroška cesta 5 **MARIBOR**

lastna hiša

ima najboljše stroje, črkostavne stroje z lastnim električnim obratom, najnovejšo črke in moderne obrobke ter se priporoča, da napravi vse v nje stroko spadajoče reči kakor:

časnike, knjige, brošure, računske sklepe, zadružna in društvena pravila, nadalje za posojilniške, občinske, šolske, župnijske in druge urade uradne zavitke z natisom in glave pri pismih, kakor tudi za obrtnike in trgovce, krčmarje, društva in zasebnike: pisma, ovitke, okrožnice, račune, opomine, menjice, cenike, jedilnike, vabila, plesne rede, vsprejemnice, zaročna naznanila in pisma, vizitnice in napisnice, plakate in naznanilne cedulje itd.

Diplome za častne občane in ude društev v primerni velikosti in olepšavi. Parte in žalostinke v najlepši opravi.

Vsa naročila se najhitreje in ceno izvršujejo.

Prodajalnica tiskarne sv. Cirila

priporoča svojo bogato zalogo vseh tiskovin potrebnih za župne, šolske in občinske urade, za posojilnice, odvetnike, notarje, društva in zasebnike. Priporoča tudi pisalne potrebščine, kakor, črnilo, peresa, svinčniki, radirke, ravnila, tintnike itd. Raznovrstni papir, kancelijski, pisemski v zavitkih, kasetah, papir za sekirice (notni papir). — Trgovske knjige v raznih velikostih. Spominske knjige (Poesie). Knjige za slike (Photographie-Album) itd. — Istotako se priporočajo raznovrstni molitveniki kakor:

Venec pobožnih molitev in sv. pesmi, Sveto opravilo, Malo sv. opravilo, Hodi za Kristusom, Hoja za Marijo, Marija žalostna mati, Družbine ali Dekliške bukvice, Ključek nebeški, Prijatelj otroški, Večna molitev na čast presv. R. Telesu, Šmarnice jeruzalemskega romarja, Ordo providendi. Premišljevanje o življenju našega Gospoda Jezusa Kristusa, Duhovni vrtec ali molitvenik za katol. mladež, Marija, mati dobrega sveta, Vrtec sv. devišstva itd. — V zalogi ima tudi raznovrstne druge knjige n. pr.: Katekizem o zakonu, Katoliška liturgika, Pobožni ministrant, Občna metafizika, Razlaga velikega katekizma, A. M. Slomška zbrani spisi, Obrednik za organiste, mali ročni Officium defunctorum, Sv. birma, Marijino življenje in druge. — Dobe se tudi križi, stenski, nikljasti leseni razne velikosti in cene. — Svetinjice iz aluminija, Srca Jez. in Mar., Naše ljube Gospé, Čistega Spočetja. Posebno se priporočajo svetinjice, ki se lahko nosijo namesto raznih škapulirjev, kakor tudi za Marijine družbe. Rožni venci, leseni in koščeni, kokus, biserni in srebrni po raznih cenah; tudi križci za rožne vence.